

Vážení přátelé, milí čtenáři,

v adventní chvíli, kdy píší tyto řádky, panuje za oknem pravá „ladovská“ zima. „Zase praská v krbu dříví a venku sněží, na stolku už krásně voní čaj ...“, jak zpívá country skupina Pacifik. Sněhový příkrov alespoň na chvíli vykouzluje i v šedivých ulicích tajemná a romantická zákoutí, zmáčené děti neúnavně tahají sánky na každý sebemenší kopeček a těší se na Ježíška. Vánoce už klepou na dveře. A tak můžeme trochu bilancovat.

Osteologický bulletin tímto číslem končí svůj patnáctý ročník a dlužno podotknout, že ten byl jedním z nelehkých. Upřímný dík posílám všem, kteří navzdory velkému vypětí na svém pracovišti našli ještě čas na publikační činnost a byli ochotni podělit se s námi o výsledky své výzkumné práce, nebo pro kolegy zpracovali novinky v nějaké problematice formou přehledného článku. Nemenší úcta a poděkování patří těm, kteří pak byli ochotni zaslané rukopisy velmi profesionálně zhodnotit formou dvojité zaslepeného recenzního řízení a pomohli nám udržet nepodkročitelnou odbornou úroveň uveřejněných příspěvků. Bez kvalitních autorů a recenzentů odborný časopis existovat nemůže. Stejně tak se ale nemůže obejít bez finančního zázemí. Proto patří další díky firmám, které Bulletinu pomáhají zadáváním svých inzercí. Nepolevujte, prosím, ani napřesrok.

Autorů, recenzentů ani inzerentů však bohužel není příliš mnoho.

Musím přiznat, že nejednou jsme byli zklamáni. Někteří z Vás příspěvek do časopisu bez okolků slíbili, ale nic neposlali. Nejen do předem dohodnutého termínu, ale ani řadu měsíců po něm. Ediční plán, vycházející z předpokládaných sestav jednotlivých čísel (a to máme během roku jen čtyři!), se pak hrouští a musíme improvizovat. Redakce i já se zprvu nesměle, pak i důrazněji připomínáme a nakonec se snažíme alespoň získat od původně ochotného autora nějaké vyjádření – pošle vůbec něco, nebo s ním už nemáme počítat? Věřte, že to není jednoduché. V naší zemi se totiž objevil nový zvláštní trend v mezilidských vztazích. Nazval bych jej jednostrannou komunikační blokádou „ad hoc“. Jakmile někdo nemůže či nechce dostat svým slibům, přestává reagovat. Neodpovídá na maily a je velmi špatně k zašití. Od určitého stupně inteligence a podle postavení snad zodpovědných jedinců by člověk čekal, že se ozvou sami, omluví se za nedodržení domluvené lhůty a dohodnou náhradní datum. Ale nějak přišlo do módy nedělat nic, zarytě mlčet a čekat, až problém sám pomine nebo vyhyní.

Dokonce i dotaz či výzvu je nyní obvyklé přejít naprostým tichem. Posílal jsem řadě lékařů prosbu, zda by mohli zpracovat své kvalitní přednášky z kongresu do formy článku. Klidně šlo žádost odmítnout, práce máme všichni hodně a určité preference jsou nezbytné. Každý rok se dočkám několika pozitivních a více negativních odpovědí, tak už to bývá. Letos je situace výjimečná – reakce nebyla vůbec žádná. Že bych spletl všechny adresy?

Mlčení je zdánlivě výhodné: nic nestojí a nikdo nemůže říct, že mlčící cosi akceptoval nebo naopak odmítl. Prostě jen mlčel. Každý si může myslet, co chce. Pokud je ve hře nějaké rozhodnutí nebo vyjádření názoru, mlčící se nakonec může přidat kamkoli, aniž by musel cokoli popřít. Není co. Mlčení (nebo neurčité nic neříkající formulace) je velmi oblíbené u politiků. Neradi odkrývají karty, neboť matení druhých ve svůj prospěch považují na profesionální dovednost.

Ale to jsme od časopisu odbočili kamsi jinam. Rád bych se obrátil na velkou skupinu těch čtenářů, kteří s námi zatím ještě aktivně nespolečovali. Zkuste prosím nemlčet. Dejte nám vědět, co se Vám v Bulletinu líbí a co ne. Napište, co v něm postrádáte. Hlavně se však neostýchejte poslat svůj příspěvek. Nemusí vždy jít o vědeckou původní práci nebo precizní přehledový článek. Když se setkáváme na odborných akcích, je z kuloárních rozhovorů více než jisté, že máte ve svých ordinacích a poradnách velmi zajímavé pacienty. Jsme ochotni bez váhání připravit třeba celé číslo z vašich kazuistik. Jistěže neslevíme z řádného průběhu dvojité zaslepeného recenzního řízení, to však neznamená, že se ho musíte obávat. Nejde o žádnou inkvizici, ale o pomoc upravit text tak, aby splnil očekávání redakce a čtenářů na odbornou i formální úroveň. Jen velmi výjimečně označí recenzent rukopis za zcela nepřijatelný. Většinou má dílčí připomínky, které ve finální podobě hodnotu publikace zvyšují.

Je několik důvodů, proč publikovat v Osteologickém bulletinu:

- 1. Publikační body** – Náš časopis byl uznán Radou vlády pro výzkum a vývoj za řádně recenzovaný vědecký časopis. Publikace v něm jsou Vědeckými radami fakult akceptovány hned v druhé řadě za časopisy impaktovanými. Pokud chcete zhodnotit svůj grant či výzkumný úkol nebo máte v úmyslu si zvýšit kvalifikaci (dizertace, habilitace, jmenování), pak kromě předepsaných počtů prací v časopisech s IF musíte k publikacím využít právě periodika recenzovaná.
- 2. Uplatnění sepsaných rukopisů** – Renomované zahraniční časopisy velkou část zaslaných příspěvků odmítají a neznamená to vždy, že uvedená práce je bezcenná. Jejich důvody jsou různé. Pokud se Vám nedaří uspět v cizině, nemusíte ještě rukopis navždy pohřbit do šuplíku. Čas běží a každá práce stárne. Naše redakce přijímá i texty v angličtině, není třeba je překládat.
- 3. Výměna zkušeností a názorů** – Dobrá medicína se dělá na řadě míst naší republiky. Proč by zrovna vaše práce měla zůstat bez povšimnutí? Nebo snad máte nedorozumění případ, se kterým si nevíte rady? Napište stručnou kazuistiku s otevřeným koncem. Možná někdo podobného pacienta měl a poradí, nebo se konzultace ujme některý z renomovaných odborníků, třeba z řad členů výboru společnosti.

Vím, že současná ekonomická a politická situace není příliš nakloněna psaní odborných statí. Zdravotníci jsou nespokojeni a znechuceni z role, kterou ve společnosti hrají. Lidé si jich (na rozdíl od politiků) váží, avšak hmotné ocenění jejich práce bylo zatím velkoryse přehlíženo. Staré české úsloví „Chudoba cti netratí“ můžeme klidně doplnit „ale do žaludku nepřidá“. Snad se brzy blýskne na lepší časy. Musíme se o to pokusit.

Ještě jednou děkuji všem, kteří jakkoli přispěli k tomu, že se Osteologický bulletin zdárně dožil dorostového věku. Snažme se, aby mohl vycházet i nadále.

Dostatek sil, pevné nervy a štěstí v osobním i pracovním životě v roce 2011 Vám přeje (a Vaše příspěvky k otištění s důvěrou očekává) redakce časopisu Osteologický bulletin.

prof. MUDr. Milan Bayer, CSc.
šéfredaktor